

VANTAAN SUHDANNEKATSAUS, KESÄKUU 2016

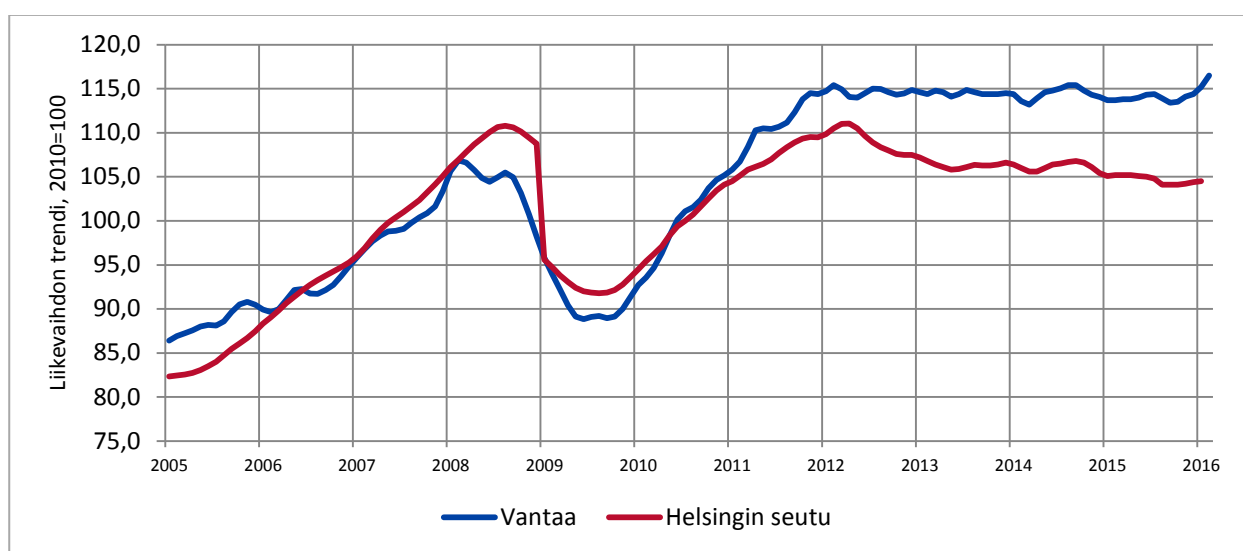
Suomen kansantalous kasvoi viime vuonna 0,5 prosenttia kolmen taantumavuoden jälkeen. Vaimean kasvun lähteinä olivat viime vuoden alussa vienti ja kulutus ja loppuvuodesta erityisesti investoinnit.

Osa 1: Koko kaupunki

Vantaalaisten yritysten **liikevaihto** supistui vuonna 2015 vuotta aiemmasta 0,4 prosentilla. Kun liikevaihto kasvoi vuoden 2015 tammi-maaliskuussa hienoiset 0,1 prosenttia, se aleni seuraavan vuosineljänneksen aikana 0,6 prosentilla, mutta pysyi loppuvuodesta 2015 vuodentakaisella tasollaan. Kuluvan vuoden tammikuussa liikevaihto taas väheni vajaalla prosentilla, mutta kasvoi helmikuussa. Vuoden 2015 helmikuusta vuoden 2016 helmikuuhun kasvua oli 4,1 prosenttia. Koko Helsingin seudulla liikevaihto kasvoi 1,6 prosentin verran samana ajanjaksona. Koko Helsingin seudulla kasvua oli vain vuoden 2015 tammi-, marras- ja joulukuussa ja vuoden 2016 tammikuussa.

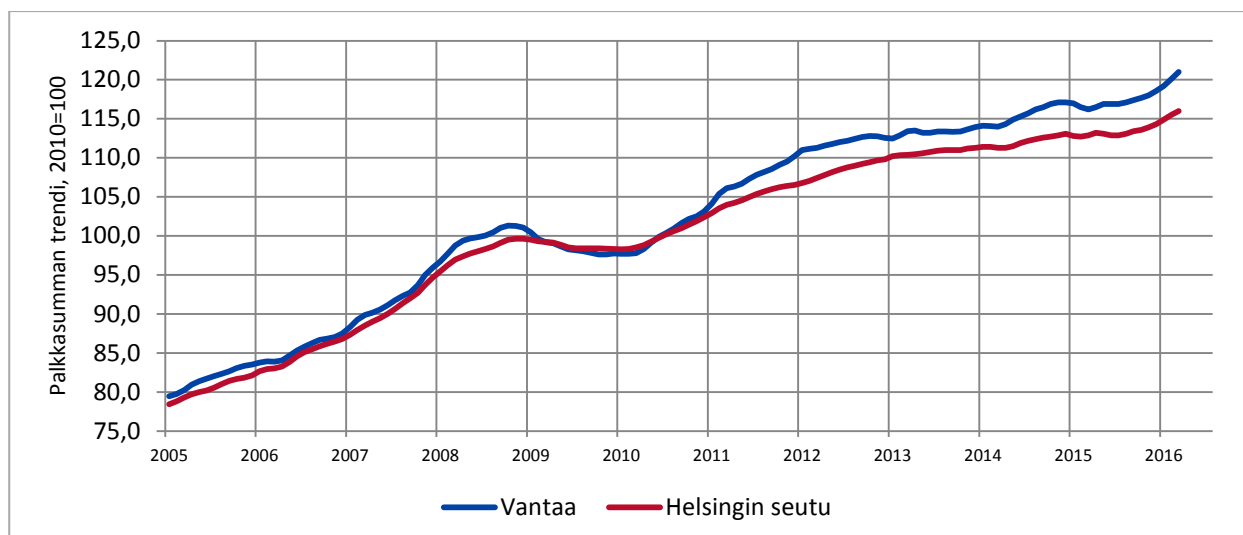
Liikevaihdon kehitys on Vantaalla ollut edullisempi kuin koko Helsingin seudulla (kuvio 1).

Kuvio 1. Liikevaihdon trendi Vantaalla ja koko Helsingin seudulla vuodesta 2005 (2010=100)

Yritysten liikevaihdon määrä ei ole Vantaalla juurikaan muuttunut vuodesta 2012 lukuun ottamatta alkuvuoden 2016 kasvua. Helsingin seudulla saavutettiin vuoden 2011 alussa vuoden 2008 huipputaso, minkä jälkeen alueen yritysten liikevaihto jatkoi kasvuaan vuoden 2012 alkuun saakka. Sen jälkeen liikevaihto väheni noin vuoden verran ja pysytteli sen jälkeen lähes samalla tasolla, kunnes väheni hieman loppuvuodesta 2014 ja vuonna 2015.

Kuvio 2. Palkkasumman trendi Vantaalla ja koko Helsingin seudulla vuodesta 2005 (2010=100)

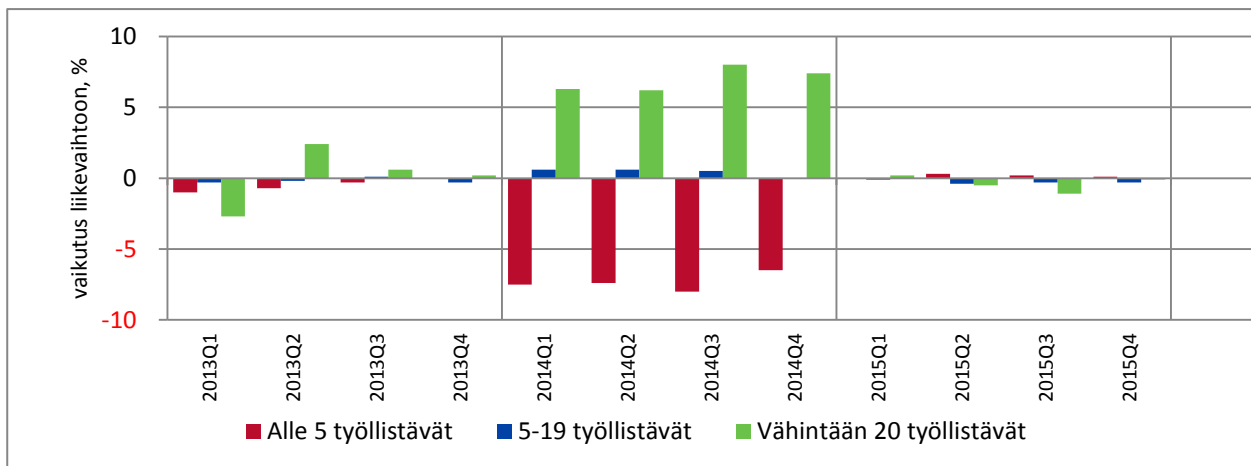

Vantaalaisten yritysten maksama **palkkasumma** kasvoi Vantaalla 1,5 ja koko seudulla 1,3 prosenttia vuonna 2015 verrattaessa vuoteen 2014. Vuoden 2015 helmikuusta vuoden 2016 helmikuuhun kasvu oli Vantaalla 5,3 ja koko seudulla 3,3 prosenttia. Palkkasumma on kasvanut tai pysynyt ennallaan Vantaalla vuoden 2015 helmi- ja maaliskuuta ja koko seudulla touko- ja kesäkuuta lukuun ottamatta vuoden kaikkina kuukausina. Palkkasumman kehityksessä vuoden 2009 pudotus ei ollut läheskään niin jyrkkä kuin liikevaihdon kehityksessä. Vantaalla palkkasumma kasvoi vuonna 2011 muuta seutua nopeammin, mutta kasvu on sen jälkeen ollut hyvin samansuuruista (kuvio 2).

Liikevaihdon muutokset ja niihin vaikuttaneita tekijöitä

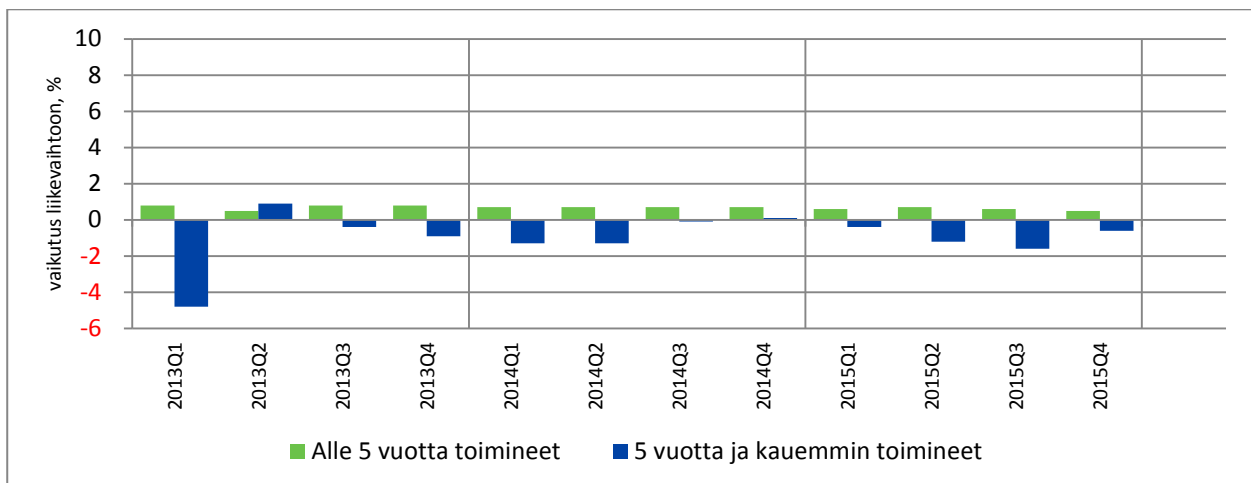
Vantaalla liikevaihdon muutokset olivat viime vuonna kooltaan eri suurissa yrityksissä hyvin samansuuntaiset (kuvio 3).

Kuvio 3. Yrityskokoluokkien vaikutus liikevaihdon kehitykseen Vantaalla vuosineljänneksittäin 2013–2015

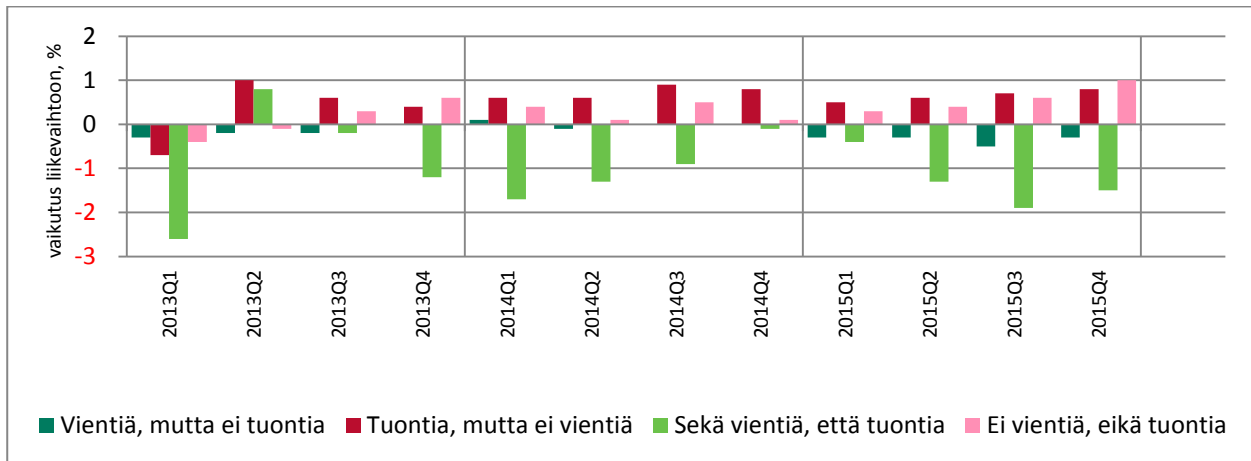
Yrityksen toimintavuosilla sen sijaan näyttää olleen vaikutus liikevaihdon kokonaisuutokseen: vähemmän kuin viisi vuotta toimineet yritykset ovat kasvattaneet kokonaisliikevaihtoa joka vuosi, kun taas vanhemmat yritykset ovat pienentäneet sitä lähes joka vuosineljänneksellä vuoden 2012 lopulta lähtien.

Kuvio 4. Yrityksen toimintavuosien vaikutus liikevaihdon kehitykseen Vantaalla vuosineljänneksittäin 2013–2015

Jos yrityksiä tarkastellaan niiden toiminnan suuntautumisen (tuontia, vientiä vai pelkästään kotimaan kauppaa) mukaan, nähdään, että ulkomaan kauppaa, erityisesti vientiä harrastavat yritykset vaikuttivat kokonaisliikevaihdon muutokseen negatiivisesti jo vuoden 2013 lopulta lähtien. Pelkästään tuontia harjoittavien yritysten vaikutus liikevaihdon kokonaisuuteen on ollut vuodesta toiseen positiivinen. Samanlainen on ollut myös ulkomaankauppaa harjoittamattomien yritysten vaikutus kokonaisliikevaihdon muutokseen (kuvio 5).

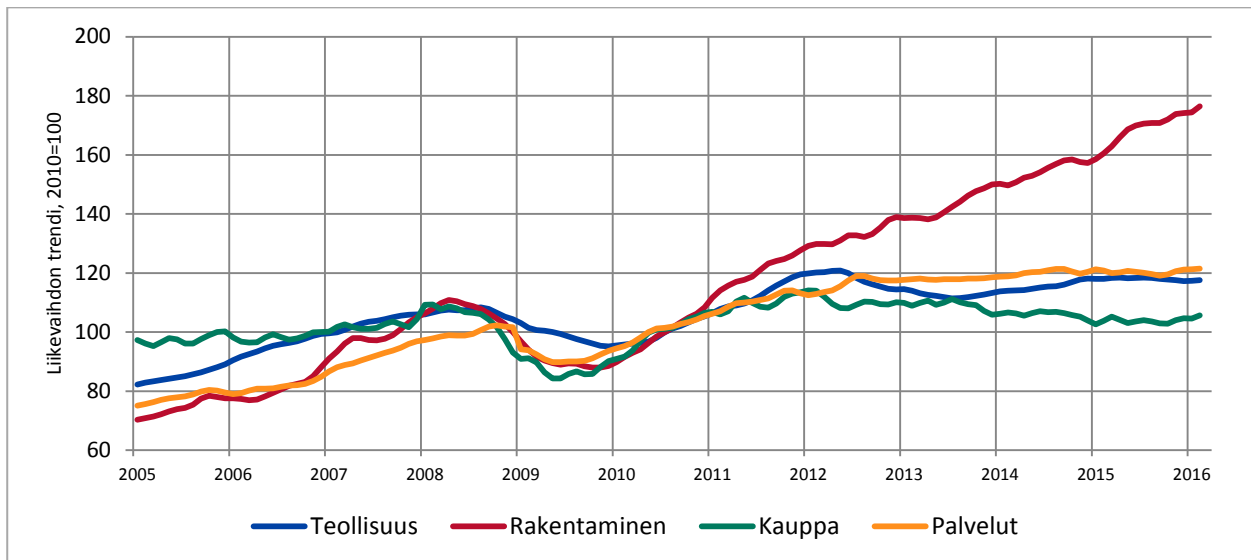
Kuvio 5. Tuonti- ja vientiyrittysten vaikutus liikevaihdon kehitykseen Vantaalla vuosineljänneksittäin 2013–2015

Liikevaihdon kehitys toimialoilla

Tässä tarkastellaan kehitystä neljällä toimialalla (teollisuus, rakentaminen, kauppa ja palvelut)¹⁾. Muista toimialoista selvän poikkeuksen tekee rakentamisen toimiala, joka on kasvanut tasaisesti aina vuoden 2009 lopulta lähtien. Palvelujen toimialalla liikevaihdon muutos on ollut lievästi kasvava, samoin parin viime vuoden aikana teollisuuden toimialalla. Samaan aikaan kaupan trendi oli laskeva vuoden 2015 alkuun saakka, jonka jälkeen se on pysytellyt kutakuinkin samalla tasolla.

Kuvio 6. Liikevaihdon trendi eri toimialoilla Vantaalla vuodesta 2005 (2010=100)

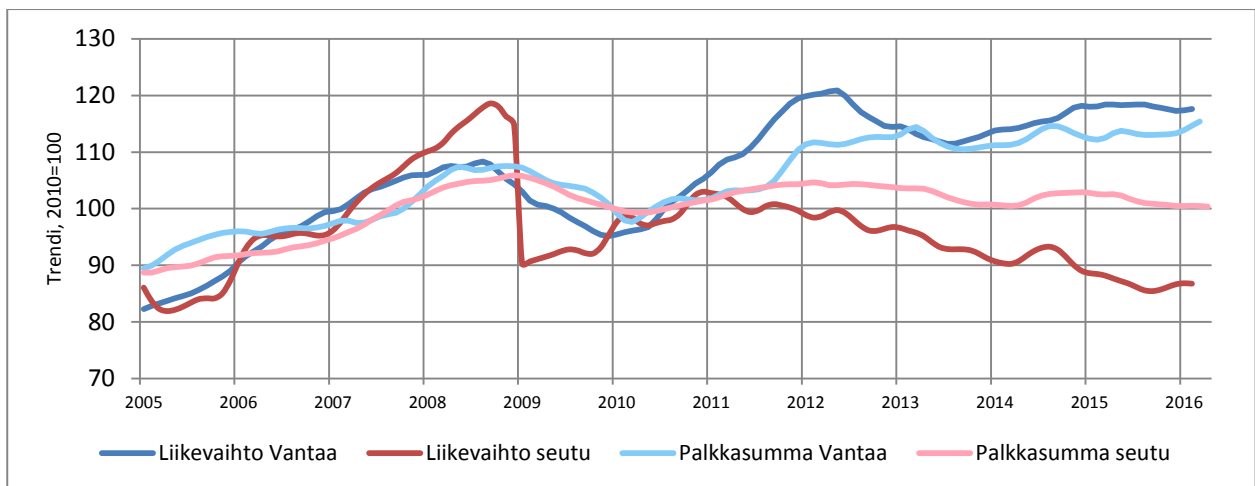

Teollisuus

Teollisuuden *liikevaihto* kasvoi Vantaalla 3,1 prosenttia vuoden 2015 helmikuusta vuoden 2016 helmikuuhun. Koko Helsingin seudulla kehitys on ollut erilainen: vuoden 2015 helmikuusta vuoden 2016 helmikuuhun vähennystä oli samaiset 3,1 prosenttia. Teollisuuden liikevaihdon kehitys on ollut Vantaalla ja koko seudulla vuoden 2014 puolivälistä lähtien hyvin erilainen: Vantaalla liikevaihdon kasvu alkoi jo 2013 puolivälin jälkeen, mutta tasaantui vuonna 2015, kun taas seudulla kehitys kääntyi alaspäin vuoden 2014 puolivälissä ja jatkui syksyyn 2015 saakka, jonka jälkeen se on kääntynyt lievään nousuun.

Teollisuuden *palkkasumma* kasvoi vuoden 2015 maaliskuusta vuoden 2016 maalikuuhun 8,7 prosentilla, kun se koko Helsingin seudulla heikkeni 3,3 prosentilla. Vantaalla palkkasumman kasvu on jatkunut lähes vuoden 2015 alusta lähtien melko tasaisesti, kun seudulla se on samana ajanjaksona tasaisesti heikentynyt (kuvio 7).

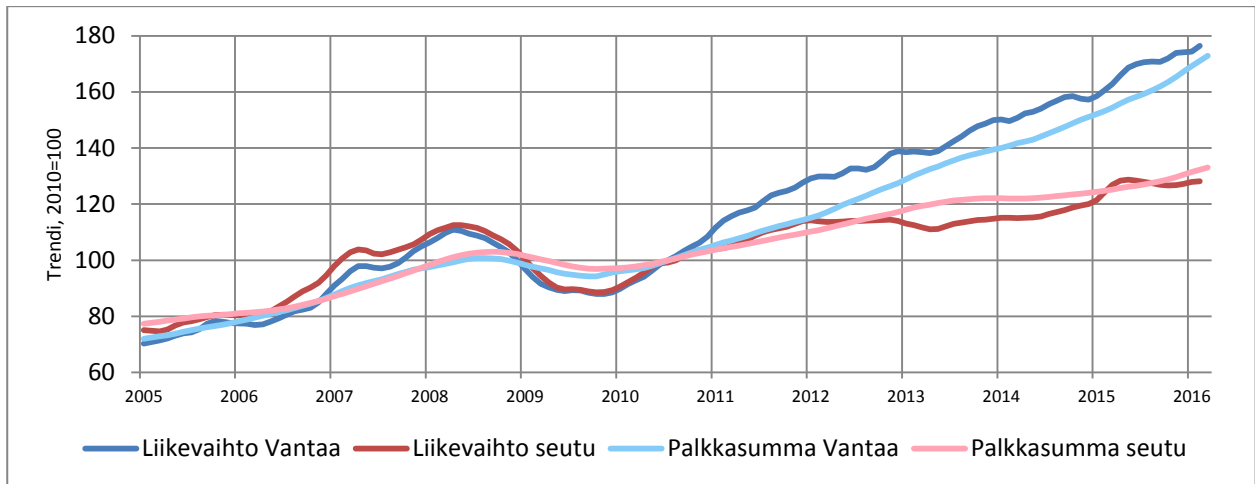
Kuvio 7. Teollisuuden liikevaihdon ja palkkasumman trendi Vantaalla ja koko Helsingin seudulla vuodesta 2005

Rakentaminen

Rakentamisen *liikevaihto* kasvoi Vantaalla 13,3 prosenttia vuoden 2015 helmikuusta vuoden 2016 helmikuuhun. Koko seudulla kasvua oli samana ajanjaksona vähemmän, 7,2 prosenttia. Vantaalla liikevaihto lähti vuoden 2009 notkahduksen jälkeen nopeasti nousuun ja on jatkanut nousuaan lähes lineaarisesti vuodesta 2011 lähtien. Koko Helsingin seudulla muutos on ollut huomattavasti maltillisempaa eikä kasvua ollut juurikaan vuosina 2012 ja 2013.

Kuvio 8. Rakentamisen liikevaihdon ja palkkasumman trendi Vantaalla ja koko Helsingin seudulla vuodesta 2005

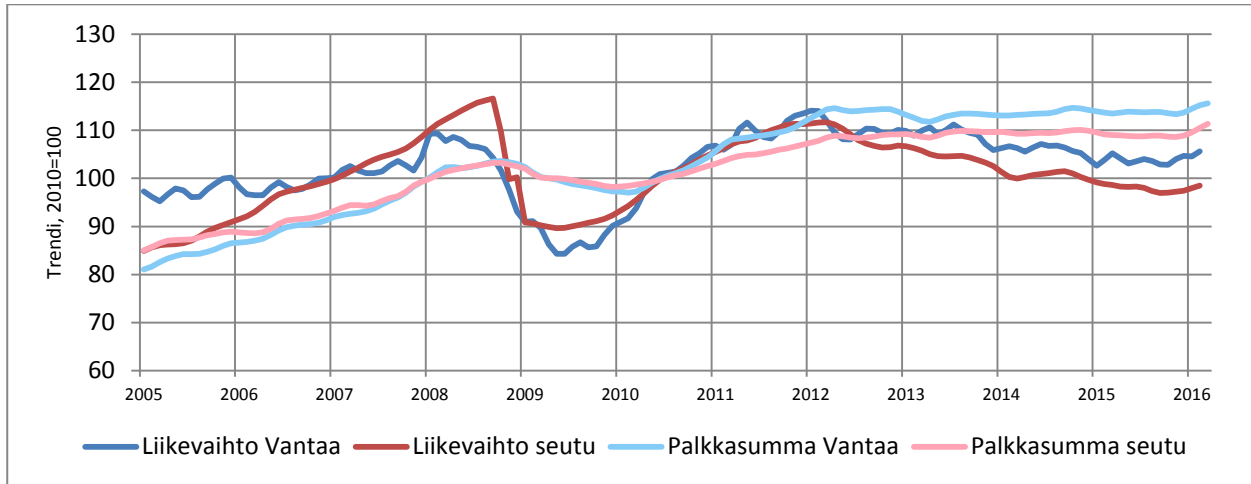
Rakentamisen *palkkasumma* kasvoi Vantaalla vuoden 2015 maaliskuusta vuoden 2016 maaliskuuhun 15,2 prosentilla, kun koko seudulla kasvua oli vähemmän, 8,6 prosenttia. Palkkasumman kasvu on Vantaalla seurannut liikevaihdon kasvukäyrää, tosin jatkuvasti lähestyen sitä. Koko seudulla palkkasumman kasvu ohitti liikevaihdon kasvukäyrän vuoden 2012 lopulla.

Kauppa

Tukku- ja vähittäiskaupan *liikevaihto* kasvoi Vantaalla 3,2 prosentilla vuoden 2014 helmikuusta vuoden 2016 helmikuuhun. Koko Helsingin seudulla kaupan liikevaihto kasvoi viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana 1,9 prosentilla. Kaupan liikevaihto kääntyi laskuun Vantaalla ja koko seudulla vuonna 2012 ja lasku on jatkunut aina viime kuukausiin saakka. Vasta aivan vuoden 2015 lopulla trendi lähti kasvuun, Vantaalla aavistuksen aiemmin kuin koko seudulla.

Kaupan *palkkasumman* vaihtelut ovat olleet teollisuuteen verrattuna varsin pieniä: vuodesta 2012 lähtien muutosta ei ole tapahtunut sen paremmin Vantaalla kuin koko seudullakaan aivan viime kuukausia lukuun ottamatta. Kaupan palkkasumman trendikuvaaja on ollut vuodesta 2012 lähtien selvästi ylemmällä tasolla kuin liikevaihdon kuvaaja.

Kuvio 9. Kaupan liikevaihdon ja palkkasumman trendi Vantaalla ja koko Helsingin seudulla vuodesta 2005

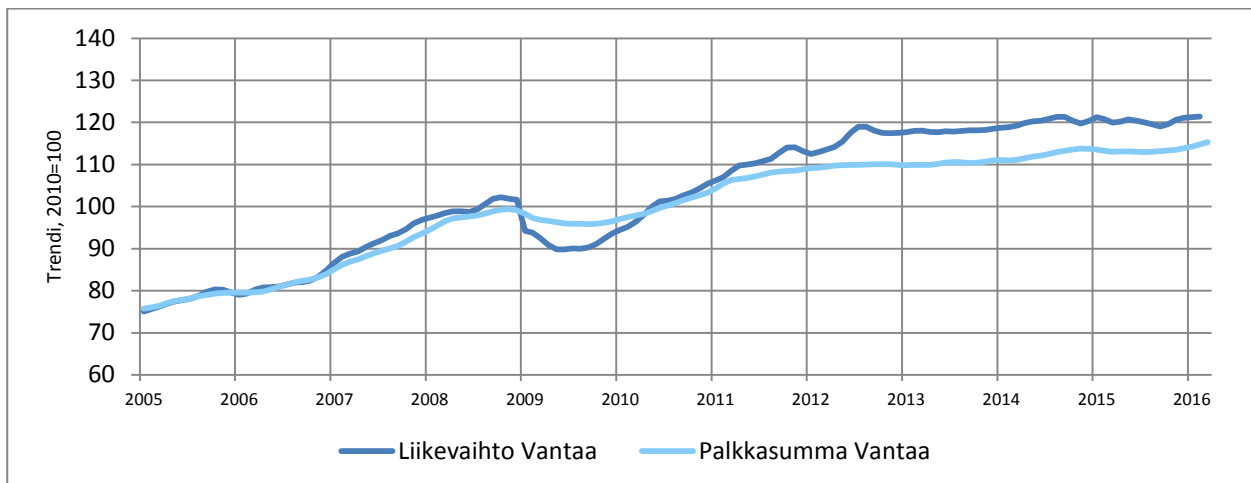

Palvelut

Palveluiden *liikevaihto* kohosi 3,7 prosenttia vuoden 2015 helmikuusta vuoden 2016 helmikuuhun. Liikevaihdon kasvu jatkui alkuvuonna 2016. Palveluiden liikevaihto alkoi vuoden 2009 pudotuksen jälkeen kohota melko tasaisesti aina vuoden 2012 puoliväliin saakka. Sen jälkeen kehitys käytännössä pysähtyi ja on jatkunut samanlaisena aina viime vuoden loppupuolelle saakka. Seudullista kehitystä ei ole tällä toimialajaolla palveluista saatavilla.

Palveluiden *palkkasumman* kasvu oli 3,3 prosenttia vuoden 2014 maaliskuusta vuoden 2016 maaliskuuhun. Kasvu on jatkunut myös viime kuukausina. Palkkasumma lähti hieman kasvuun vuoden 2014 alusta. Vuoden 2015 aikana se pysyi aika lailla ennallaan, kunnes loppuvuodesta alkoi taas kasvaa.

Kuvio 10. Palveluiden liikevaihdon ja palkkasumman trendi Vantaalla vuodesta 2005

Vuoden 2016 kesäkuun suhdannekatsauksen **toisessa osassa** tarkastellaan kehitystä Vantaan eri alueilla. Katsaus ilmestyy kesäkuun alussa 2016.

¹⁾Tilastokeskuksen toimittamassa aineistossa toimialat on jaettu neljään luokkaan:

teollisuuden toimialaan kuuluvat toimialaluokituksen kirjaintasolla **B** Kaivostoiminta ja louhinta, **C** teollisuus, **D** Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta, **E** vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto ja muu ympäristön puhtaanapito,

rakentamisen toimialaan **F** Rakentaminen,

kaupan toimialaan **G** Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus,

palvelut toimialaan **H** Kuljetus ja varastointi, **I** Majoitus- ja ravitsemistoiminta, **J** Informaatio ja viestintä, **L** Kiinteistöalan toiminta, **M** Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, **N** Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, **R** Taiteet, viihde ja virkistys, **S** Muu palvelutoiminta.

Luokkiin kuulumattomia ovat **A** Maatalous, metsätalous ja karjatalous, **K** Rahoitus- ja vakuutus toiminta, **O** Julkinen hallinto ja maanpuolustus, **P** Koulutus, **Q** Terveys- ja sosiaalipalvelut, **T** Kotitalouksien toiminta työnantajina, kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön, **U** Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielimien toiminta sekä **V** Toimiala tuntematon. Nämä ovat kuitenkin mukana koko Vantaan summassa.

²⁾ Kaupunki on Tilastokeskuksen tuottamassa aineistossa jaettu kolmeen osaan alueiden postinumeroiden mukaan. Pieniä osia Vantaasta kuuluu Espoon, Helsingin, Nurmijärven ja Keravan postinumeroalueisiin. Postinumeroalueet voidaan kuitenkin melko kattavasti summata suuralueiksi.

Länsi-Vantaaseen kuuluvat Myyrmäen ja Kivistön suuralueet

Aviapolis on Aviapoliksen suuralue ja

Itä-Vantaa koostuu Tikkurilan, Koivukylän, Korson ja Hakunilan suuralueista.

Lähde: Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu, toukokuu 2016